

відповідність Конституції, замінивши суб'єкта призначення та звільнення керівника ДБР.

Література:

1. Конституція України (зі змінами та доповненнями) від 28 червня 1996 р. 254к/96-ВР, – ст. 116, 157 // [Електронний ресурс] // Верховна Рада України – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>;
2. Проект Закону про внесення змін до статті 106 Конституції України // 485-ІХ від 2020, // [Електронний ресурс] // Верховна Рада України – Режим доступу: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66250;
3. Про ДБР: Закон України 794-VIII, від 2016, № 6, ст. 1, 11. // [Електронний ресурс] // Верховна Рада України – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>;
4. Висновок КСУ у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до статті 106 Конституції України // [Електронний ресурс] // Верховна Рада України – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v007v710-19#Text>.

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ

Скобельська О. Р.

*аспірант кафедри державознавства і права
Національної академії державного управління
при Президентові України
м. Київ, Україна*

ORCID ID: 0000-0001-7263-6655

Збройна агресія Російської Федерації проти України [1, 2] викликала необхідність всебічного врегулювання суспільних відносин, які виникли у зв'язку з окупацією окремих районів Донецької та Луганської областей, а також анексією Автономної республіки Крим з метою забезпечення національної безпеки, територіальної цілісності, безперервності здійснення державної влади, дотримання основних прав і свобод громадян.

Кабінетом Міністрів України, постановою від 13.12.2017 року № 1071 затверджено Державну цільову програму відновлення та розбудови миру в східних регіонах України (далі – Програма), яка забезпечує консолідацію зусиль центральних та місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та міжнародного співтовариства у процесі відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, а також соціально-економічного розвитку територіальних громад на цих територіях.

Програма спрямована на розвиток Донецької та Луганської областей (крім тимчасово окупованих територій у цих областях), а також Дніпропетровської, Запорізької, Харківської областей, тобто на територію регіонів, розвиток яких зазнав негативного впливу внаслідок збройної агресії Російської Федерації на сході України.

На перший погляд, Програма не стосується тимчасово окупованих територій, але її заходи впритул наближені до задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб, забезпечення життєдіяльності тимчасово окупованих територій у разі деокупації та є платформою для реінтеграції цих територій у політичний, економічний та соціальний простір України.

Програма повинна бути реалізована в межах трьох компонентів: відновлення критичної інфраструктури та соціальних послуг в основних сферах (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, об'єкти соціальної інфраструктури, енергетики, транспорту, водопостачання та водовідведення, екологія та охорона навколишнього природного середовища); економічне відновлення; соціальна стійкість [3].

Водночас, на сьогодні, не менш нагальною є потреба визначення та закріплення стратегічних напрямів реінтеграції тимчасово окупованих територій. Ключовою ціллю такого стратегічного документа має бути відновлення у громадян, які проживають на підконтрольних та звільнених територіях, почуття єдності, зміцнення позитивного іміджу України, підвищення рівня української ідентичності та свідомості жителів Донбасу та Автономної республіки Крим. А одним з його основних завдань – консолідація зусиль державних органів у розв'язанні питань захисту прав постраждалих унаслідок бойових дій і внутрішньо переміщених осіб та проблем, пов'язаних з їх соціальним захистом.

Цей документ що має охопити напрями та комплекс заходів і процедур щодо відновлення повноцінної діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, правоохоронних органів; створення умов для збільшення обсягу вітчизняних та іноземних інвестицій у розбудову та реконструкцію об'єктів інфраструктури; забезпечення захисту національних інтересів та недопущення

порушення конституційних прав і свобод громадян України на тимчасово окупованих територіях; забезпечення захисту і повноцінної реалізації національно-культурних, соціальних та політичних прав громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях або вимушено переселилися з них, у тому числі корінних народів та національних меншин.

Реалізація названих напрямів потребуватиме розробки детального плану покрокових дій органів державної влади щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій. Серед іншого, у плані доцільно відобразити заходи із підготовки системи органів виконавчої влади до відновлення їх діяльності та виконання функцій в межах наданої компетенції, зокрема забезпечення публічної безпеки та правопорядку в окремих районах Донецької та Луганської областей, на території Автономної Республіки Крим, який має бути покликаний досягти відновлення публічного адміністрування та безпечного середовища на звільнених територіях.

Метою зазначеного плану заходів має бути забезпечення дотримання прав людини і основних свобод як ключової цінності держави, відновлення безпечного середовища життєдіяльності людей та функціонування публічного адміністрування на звільнених територіях, забезпечення орієнтованої на потреби населення діяльності органів державної влади, їх швидкого і компетентного реагування на надзвичайні ситуації і події, що загрожують особистій та/або публічній безпеці.

Реалізація зазначених заходів дозволить планомірно інтегрувати тимчасово окуповані території та населення, що там проживає у законодавчий простір України із забезпеченням повного функціонування державних органів та органів місцевого самоврядування, верховенства закону, громадської безпеки та тих соціальних гарантій, які допоможуть населенню налагодити нормальний рівень життя з мінімальними обтяженнями щодо реалізації, гарантованих Конституцією прав і свобод.

Література:

1. Постанова Верховної Ради України від 21 квітня 2015 року № 337-VIII «Про Заяву Верховної Ради України» Про відсіч збройній агресії Російської Федерації та подолання її наслідків URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-19#Text>
2. Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2268-19#Text>

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1071. «Про затвердження Державної цільової програми
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1071-2017-%D0%BF#Text>